

REFERAT Udvalget for Erhverv, Klima og Lokal udvikling - 2022-2025 d. 06-09-2022

Mødedato Tirsdag d. 06. september 2022 kl. 19:00

Mødested Mødelokale 2, Allerslev

Mødedeltagere Grethe Nørtoft Saabye (Fravær), Nynne Larsby Friis, Jens K. Jensen, Klaus Kristiansen, Bente Blumensaat, Susanne Borup

Indholdsfortegnelse

EKL - Godkendelse af dagsorden.....	3
EKL - NABOGO.....	4
EKL - Orientering september 2022.....	8
EKL - Introduktion til indsatsområdet "Energiproduktion" i Klimaplanen.....	9
EKL - Status på arbejde med varmeplan for Lejre Kommune.....	11
EKL - Landsbypulje 2022: Behandling af ansøgninger.....	14
EKL - Grønt Campus i Lejre Kommune - beslutning vedr. grunde.....	16
EKL - Eventuelt.....	20
EKL - Godkendelse af referat.....	21

Punkt 1: EKL - Godkendelse af dagsorden

Beslutning

Godkendt.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Punkt 2: EKL - NABOGO

22-006256

Beslutning

Ad. 1) Drøftet

Ad. 2) Udvalget anbefaler, at midlerne frigives, som beskrevet i indstillingen. Udvalget ønsker, at kvartalsrapporterne fast forelægges på udvalgets dagsorden under orientering.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

Lejre Kommune har modtaget et tilbud fra virksomheden Nabogo, der tilbyder en digital app samt supplerende aktiviteter til fremme af samkørsel målrettet borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

Fremme af samkørsel er en vej til reduktion af CO2 fra persontransport, som er et prioriteret område i Lejre Kommunes klimaplan.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede på deres møde den 15. august 2022 at invitere Nabogo til at holde oplæg for udvalget den 6. september 2022 og udsætte den endelige beslutning til dette møde.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget modtager og drøfter oplæg fra Nabogo.
2. at udvalget beslutter, om der skal frigives op til 297.500 kr. fra den i budgettet afsatte pulje til klimainvesteringer til en toårig aftale med Nabogo.

Beslutningskompetence

Ad. 1) Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Ad. 2) Økonomiudvalget

Sagsfremstilling

Lejre Kommune har modtaget et tilbud fra virksomheden Nabogo, der tilbyder en digital app samt mobiliserende aktiviteter til fremme af samkørsel målrettet borgere, virksomheder og uddannelsesinstitutioner.

I Danmark samarbejder Nabogo med 28 kommuner, 4 regioner, samt Rejseplanen, Nordjyllands Trafikselskab og Movia. I Østdanmark samarbejder virksomheden med begge regioner og 12 kommuner; Roskilde, Holbæk, Slagelse, Kalundborg, Furesø, Ballerup, Gladsaxe, Ishøj, Høje-Taastrup, Hørsholm, Helsingør og Guldborgsund. Region Sjælland har valgt Nabogo til deres egen samkørselsindsats i blandt andet Holbæk.

Nabogos forretningsmodel og koncept er målrettet kommuner, der oplever udfordringer med at skabe et tilstrækkeligt kollektivt transporttilbud i landdistrikter og samtidig ønsker at nedsætte CO2-emissionerne fra transporten.

Målet er mere mobilitet til borgerne, en markant indsats for klimaet og færre biler i myldretiden. Erfaringerne med Nabogo peger desuden på, at samkørsel kan nedsætte behovet for flextrafik, som Lejre Kommune yder tilskud til på ca. 1 mio. kr. om året.

Tilbuddet fra Nabogo rummer en toårig testperiode for et samlet beløb fra 210.000 kr. til maksimalt 297.500 kr. afhængig af omfanget af samkørsel, der gennemføres i testperioden. Ture afregnes mellem brugerne via app'en til en fast pris på 75 øre per km.

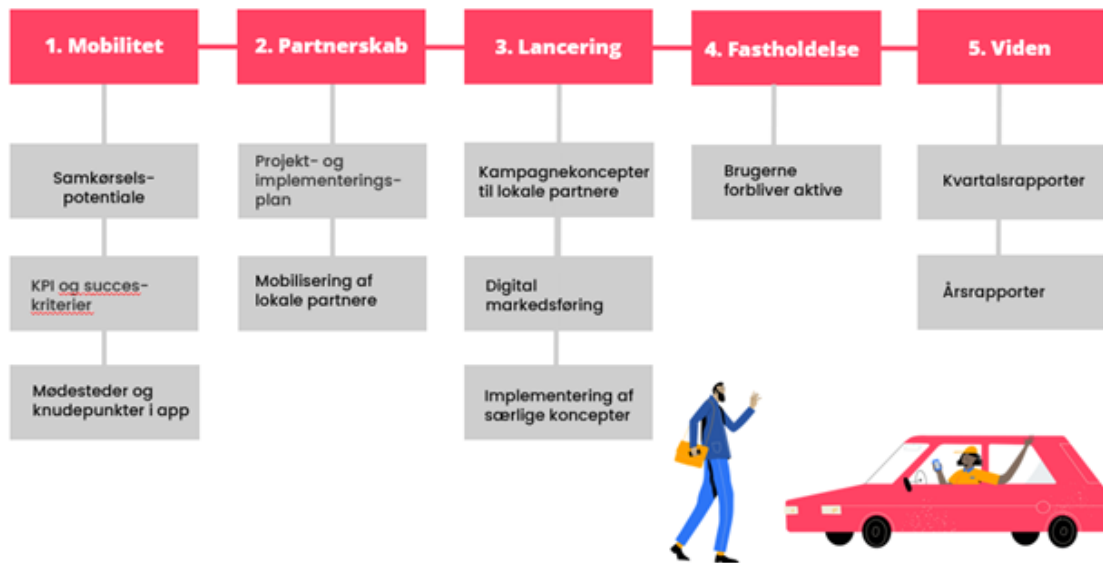
Nabogo opkræver ikke gebyr fra brugerne, da denne del er indeholdt i det abonnement, som kommunen finansierer.

Nabogos samlede tilbud fremgår af bilag A. Se introduktion til Nabogo i bilag B. Se eksempel på kvartalsrapport fra Holbæk i bilag C samt resultater fra Nordjylland i bilag D.

Det er desuden muligt at se en introduktion til Nabogo og de konkrete funktionaliteter i en video på [virksomhedens hjemmeside](#).

Leverancer i tilbuddet

Nabogos tilbud rummer en række leverancer, der er skitseret nedenfor. Opgaverne under 1. mobilitet og 2. partnerskab falder i etableringsfasen - inden kommunikation med slutbrugere. I Lejre Kommune, vurderer Nabogo, at der er et godt grundlag for opstart, og at de første lanceringer kan finde sted allerede en måned efter etablering af samarbejdet.

Leverancerne rummer i hovedtræk:

- **Analyse af samkørselspotentialer:** Nabogo gennemfører en analyse af, hvor samkørsel bedst kan komme i gang og skabe mest mulig værdi for borgere og virksomheder. Fx særlige ruter, der binder kommunen bedre sammen med uddannelsescentre, arbejdspladser og kollektiv transport.
- **Etablering af mødesteder og knudepunkter i Lejre Kommune:** Med udgangspunkt i analysen af samkørselspotentialer vurderer Nabogo, hvor der med fordel kan oprettes mødesteder og knudepunkter, som understøtter de faktiske pendlermønstre i, til og fra kommunen. Mødesteder placeres ud fra kriterier om sikkerhed og tilgængelighed og er ofte ved kirken, forsamlingshuse eller købmænd i landsbyer samt på parkeringspladser og tæt på kollektiv trafik i byerne. Analysen inkluderer en vurdering af, hvor der oplagt kan udvikles eller videreudvikles knudepunkter, som sikrer en smidig overgang fra samkørsel til kollektiv transport og mikro-mobilitet som delecykler.
- **Mobilisering af partnere:** Et centralt element i at ændre transportadfærden er, at borgerne påvirkes, både hvor de bor og arbejder, og at budskabet om det nye mobilitetstilbud bliver kommunikeret som en forbedring af dagligdagen. Derfor leverer Nabogo kampagnepakker til både fællesskaber i landsbyer, virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Med en kommuneaftale deltager alle partnere gratis, og der er ingen gebyrer for den enkelte bruger.
- **Kampagner og support:** Nabogo yder løbende support på de kampagner, som partnere bruger. Har kommunikationsansvarlige i de enkelte organisationer spørgsmål eller brug for sparring, har de en navngiven Nabogo-medarbejder som fast kontakt. Ønsker nye virksomheder, uddannelsesinstitutioner eller foreninger at deltage i udrulningen af Nabogo, har de løbende mulighed for at få tilsendt gratis kampagnepakker. Nabogo yder support til slutbrugerne i forbindelse med oprettelse og anvendelse af Nabogo-app'en, både på e-mail og telefonisk.
- **Fysiske events:** Nabogo gennemfører en række fysiske events, der sikrer, at de første samkørsler kommer i gang samt etablering af en brugerbase i de organisationer og virksomheder, der er med til at lancere Nabogo. Events foregår typisk i form af oplæg for større grupper, samt brugerrekruttering i kantiner, parkeringspladser, supermarkeder, byfester osv. Derved opstår ofte lokale ambassadører og netværk af mennesker, Nabogo efterfølgende kan hjælpe med at sprede budskabet om de nye mobilitetsmuligheder.

· Afrapportering: Nabogo leverer både kvartals- og årsrapporter, der viser fremdrift på udbudte ture, samkørsler og realiserede CO2-besparelser. Den årlige rapport indeholder en sammenfatning af alle kvartalsrapporterne og reflekterer over læring og nye muligheder fremadrettet.

Såfremt Lejre Kommune beslutter at indgå aftale med Nabogo, vil Nabogo og Lejre Kommune planlægge opstart sammen, herunder involvering af virksomheder, landsbyer, lokalområder etc. Nabogo vurderer, at der er gode mulighed for at få en succesfuld opstart i forbindelse med klimaugerne i september måned. Nabogo foreslår fx deltagelse på erhvervskonferencen den 14. september 2022 samt at planlægge et åbent borgerarrangement om samkørsel i samarbejde med et eller flere af kommunens bofællesskaber mv.

Priser

Nabogos tilbud til Lejre Kommune rummer følgende elementer:

- Etableringsomkostning (samkørselspotentialer, etablering af mødesteder og partnerskaber): 140.000 kr. for kommuner mellem 20-30.000 indbyggere.
- Årlig fast udgift (rapportering, partnerskaber, markedsføring): 35.000 kr. (70.000 kr. for to år)
- Resultater, år 1 (1400 samkørsler): 0-35.000 kr.
- Resultater, år 2 (2100 samkørsler): 0-52.500 kr.

I alt 210.000 kr. til maksimalt 297.500 kr. afhængig af, hvor meget samkørsel der gennemføres i testperioden.

Nabogo vurderer, at resultatmål for samkørsler i år 1 og år 2 vil kunne opnås med de i tilbuddet tilhørende følgeaktiviteter.

De resultatafhængige udgifter er koblet til antallet af realiserede samkørsler, hvor de variable udgifter er 25 kr. per påstigning i samkørsel.

Erfaring fra andre kommuner er, at Nabogo reducerer anvendelsen af flexiture. Lejre Kommune anvender i 2020 omkring 1 mio. kr. til flexiture, svarende til ca. 147 kr. per passager per tur.

At såfremt bare 10 % af flexitur- og plusturkunder overflyttes til Nabogo, kan produktet finansieres samtidig med, at der opnås en besparelse. Og slutteligt, at Nabogo på sigt også kan udgøre en mobilitetsmulighed for de borgere, der oplever, at deres buslinjer bliver nødt til at lukke efter Covid-19 krisen og de manglende passagerindtægter.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at et samarbejde med Nabogo vil kunne fremme samkørslen i Lejre Kommune og derved have en række mulige positive effekter:

- Flere mobilitetsmuligheder for kommunens borgere og virksomheder
- Reduktion af CO2-emissioner fra transporten, jf. Lejre Kommunes Klimaplan, hvor understøttelse af samkørsel via digitale platforme er en prioriteret indsats.
- Færre biler på vejene – mindre trængsel

Administrationen vurderer, at virksomheden Nabogo gennem flere års samarbejder med brugere, kommuner, regioner, trafikelskaber mv., har udviklet et produkt, som efterhånden er modnet og velafprøvet, og at det reelt vil kunne medvirke til at fremme samkørslen i Lejre Kommune.

Administrationen vurderer ligeledes, at Nabogos tilbud om en toårig testperiode samt resultatafhængig betaling kan understøtte, at Lejre Kommune kan få erfaringer med samkørsel, uden at binde sig yderligere, før resultater og effekter er dokumenteret.

Økonomi og finansiering

Udgifter til Nabogo, op til 297.500 kr., kan i den toårige testperiode finansieres via den i budgettet afsatte pulje til strategiske klimatiltag. Efter testperioden skal der, hvis der er politisk ønske om at forlænge aftalen, findes finansiering indenfor eksisterende driftsbudgetter til mobilitet.

Bilag

Bilag A_Nabogo tilbud_Lejre Kommune_juli 2022

Bilag B_Introduktion til Nabogo

Bilag C_Nabogo Q2_Rapport_Holbæk

Bilag D_Resultater Nordjylland

Punkt 3: EKL - Orientering september 2022

22-000204

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

A. 46 arrangementer i Lejre Kommunes Klimauger

Der er oprettet i alt 46 arrangementer i forbindelse med Lejre Kommunes Klimauger. Alle arrangementerne kan ses på [hjemmesiden](#).

Punkt 4: EKL - Introduktion til indsatsområdet "Energiproduktion" i Klimaplanen

22-002888

Beslutning

Taget til efterretning.

Præsentationen fra mødet er vedlagt referatet som bilag.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

På sit møde den 2. maj 2022 blev udvalget introduceret til Lejre Kommunes samlede klimaplan. På mødet udtrykte udvalget ønske om en mere dybdegående introduktion til de fem indsatsområder i Klimaplanen.

På dette møde giver administrationen en introduktion til indsatsområdet "Energiproduktion".

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at introduktionen tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lejre Kommune har i 2020 udarbejdet klimaplanen "Vores Sted-Vores Klima 2020-2050". Klimaplanen blev til i regi af kampagnen DK2020, hvor 20 danske kommuner i samarbejde med C40, CONCITO og Realdania udviklede klimaplaner, der lever op til Parisaftalen. Lejre Kommunes klimaplan blev vedtaget i Kommunalbestyrelsen i marts 2021.

Klimaplanen er bygget op omkring fem indsatsområder: Energiforbrug, Transport, Landbrug og arealanvendelse, Ressourcer og Klimatilpasning. Under hvert indsatsområde er der en række fokusområder og konkrete handlinger. Strukturen kan ses på fig. 3.2 i Klimaplanen, som er indsat neden for.

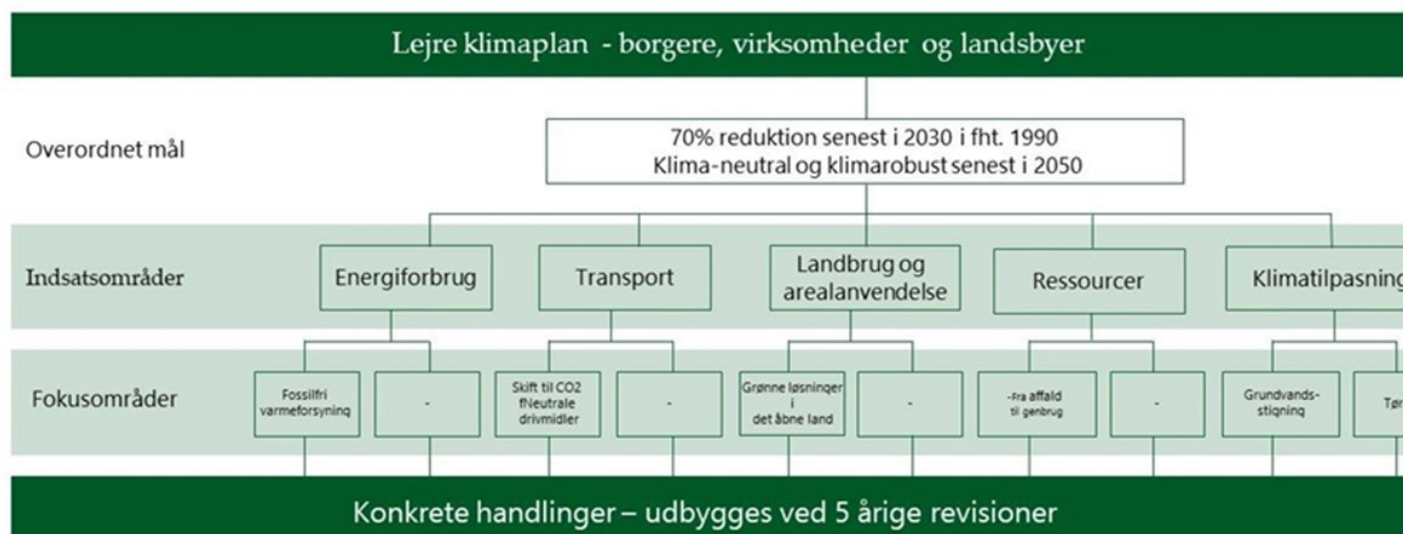

Fig. 3.2: Strukturen i Klimaplanen med udvalgte fokusområder.

Indsatsområdet Energiproduktion

Afsnittet om Energiproduktion kan læses på [Klimaplanens](#) side 33-43. Som det fremgår af Klimaplanen, stod energiforbruget for 30 % af CO₂-udledningen i Lejre Kommune ved planens udarbejdelse. Med Klimaplanen er det besluttet at arbejde for realiseringen af nedenstående vision på dette indsatsområde:

Vision 2050: I Lejre findes en velfungerende CO₂-neutral energiforsyning, hvor kommune, forsyningselskaber, borgere, virksomheder og landbrug tager initiativ til etablering af ny vedvarende energiproduktion og energireovering, der samlet skaber fællesskaber, komfort og nye muligheder.

Under indsatsområdet arbejdes der med tre fokusområder:

- Omlægning af varme fra fossil energi til fossilfri energikilder
- Energibesparelser hos private og erhverv
- Øget produktion af vedvarende energi

Som det fremgår af Klimaplanen, er der for hvert fokusområde også en handlingsplan, der på energiområdet rummer i alt 14 konkrete handlinger.

På mødet introducerer administrationen udvalget til indsatsområdet og giver en status på arbejdet med udvalgte handlinger i tilknytning dertil.

Økonomi og finansiering

Sagen har ingen direkte økonomiske konsekvenser.

Bilag

Lejre Klimaplan_energi_sept 2022.pptx

Punkt 5: EKL - Status på arbejde med varmeplan for Lejre Kommune

22-002940

Beslutning

Taget til efterretning.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

Det gives en status på arbejdet med varmeplan 2022, så udvalget er opdateret inden klimaugerne 2022.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at status på arbejdet med varmeplan 2022 for Lejre Kommune tages til efterretning.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med Lejre Klimaplan sat et mål om, at 100 % af boligmassen skal være opvarmet med fossilfri energi. Ca. 50 % af varmeforsyningen er i dag baseret på naturgas og ca. 15 % på olie. En handling i klimaplanen er derfor inden udgangen af 2022 at få udarbejdet en plan for omstilling af varme- og energiforsyningen i Lejre Kommune.

Statslige rammer for udfasning af naturgas

Behovet for en plan for særligt at blive uafhængig af naturgassen som opvarmningsform, er blevet yderligere aktualiseret af krigen i Ukraine. Regeringen har i sit udspil "Danmark kan mere II" skrevet, at regeringen vil tage initiativ til i) at kommunerne får udarbejdet planer for grøn varme i de områder, som i dag er opvarmet med naturgas, og ii) at alle husejere med gas- eller oliefyr i 2022 får et brev med klar besked om, hvorvidt de kan få fjernvarme, eller om de i stedet skal overveje at udskifte gasfyret med en varmepumpe.

Den 29. juni 2022 indgik KL og regeringen en aftale, der dels følger op på 'Klimaaftale om Grøn Strøm og Varme 2022' fra den 25. juni 2022, og regeringsudspillet "Danmark kan mere II". Formålet med aftalen er, at Danmark hurtigst muligt skal være fri for russisk gas som følge af den russiske invadering og krigen i Ukraine. Hovedpunkterne i aftalen er følgende:

Punkt 1. Kommunerne gennemfører i 2022 en planlægningsindsats for omlægning til grøn varme i de områder, der i dag er gasforsynede.

Punkt 2. Alle ejendomme med gas- eller oliefyr i disse områder får inden udgangen af 2022 klar besked om udrulning af fjernvarme, herunder om de i stedet skal overveje at udskifte til en anden løsning som fx varmepumpe.

Punkt 3. Kommunerne gennemfører planlægning, og fjernvarmeselskaberne udarbejder projektforslag for udrulning af fjernvarme hurtigst muligt med henblik på, at kommunerne kan godkende projektforslagene inden udgangen af 2023. Ambitionen er, at fjernvarmeforsyningen skal være udrullet inden udgangen af 2028 de steder, hvor det er samfundsøkonomisk rentabelt.

Punkt 4. I områder, hvor fjernvarmen ikke udrulles, kan der være behov for at understøtte etablering af fælles varmeforsyning i mindre målestok. Staten leverer i følge aftalen et bidrag til dette arbejde. Lejre Kommune vil blive kompenseret med ca. 150.000 kr. til det samlede arbejde på dette område.

Læs mere om aftalen mellem KL og regeringen her: [Aftaletekst om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning 20. maj 2022 \(kefm.dk\)](#).

Varmeplanlægning i Lejre Kommune

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23. maj 2022 tidsplan for en varmeplan for Lejre Kommune. Tidsplanen lever op til aftalen mellem regeringen og KL.

Samfundsøkonomiske screeninger

Administrationen har over sommeren - i overensstemmelse med tidsplanen og i samarbejde med rådgivningsfirmaerne Viegand Maagøe og Sweco - arbejdet med samfundsøkonomiske screeninger af de tre byer, der har størst potentiale for fjernvarme: Lejre, Østed og Kirke Såby. Screeningerne er vedlagt som bilag.

Det er vigtigt at pointere, at administrationen endnu ikke har vurderet indholdet i og ikke udarbejdet anbefalinger på baggrund af screeningerne. Administrationen er bl.a. ved at afklare en række spørgsmål til forudsætningerne for beregningerne, og der udestår en dialog med et eller flere forsyningsselskaber om deres vurdering af udrulning af fjernvarme i Lejre Kommune, herunder et realistisk tidsperspektiv for udrulningen.

Varmeplan

Kommunalbestyrelsen er i følge varmemforsyningsloven planmyndighed for kommunens varmemforsyning. Der er dog intet krav om, at myndigheden skal udøves gennem en varmeplan, og der er derfor heller ingen krav til indhold i en varmeplan.

Administrationen arbejder pt. sammen med rådgiveren Viegand Maagøe om et udkast til varmeplan, der skal klarlægge potentialerne for fjernvarme i Lejre Kommune. Planen vil også give inspiration til, hvilke løsninger der kan komme i spil i områder, hvor samfundsøkonomien ikke skaber mulighed for fjernvarme. De udarbejdede samfundsøkonomiske screeninger samt den kommende dialog med forsyningsselskaber vil danne grundlag for varmeplanen.

Administrationen forventer, at kunne lægge et forslag til varmeplan frem til godkendelse på de politiske møder i oktober. Sammen med planforslaget lægges en procesplan for endelig vedtagelse af planen og orientering af boligejerne frem til godkendelse.

Information om varmeplanarbejdet

Administrationen har arbejdet med følgende information om varmeplanarbejdet:

Temahjemmeside: Administrationen har oprettet en temahjemmeside, hvor der løbende vil blive lagt viden og nyheder op om arbejdet med varmeplan 2022, udfasningen af naturgas m.m. Læs mere på <https://www.lejre.dk/varme>

Informations- og debatmøde: I overensstemmelse med den godkendte tidsplan er administrationen ved at planlægge et informations- og debatarrangement søndag den 11. september 2022 kl. 14-17. Arrangementet arrangeres i samarbejde med Lejre Klimagruppe og kommer til at sætte fokus på fælles varmemforsyningsløsninger: a) Status på mulighederne for udbygning med fjernvarme i Lejre Kommune, b) Præsentation af fælles løsninger uden for de potentielle fjernvarmeområder. Ydermere deltager 'Spar Energi' med oplysninger om hjælp og støtte til energibesparelser. I kraft af, at fremtidens energiløsninger i højere grad bliver baseret på varmepumper, bliver energibesparelser vigtige for at få en god udnyttelse og økonomi i varmepumpeløsningerne.

E-boks-brev: Der er den 30. august 2022 udsendt et brev til samtlige boligejere med status på arbejdet, invitation til informations- og debatmødet den 11. september 2022, samt med opfordring til at følge nyhederne på den omtalte hjemmeside på lejre.dk.

Landsbypulje 2022

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling har tidligere besluttet, at Landsbypuljen i 2022 skal støtte lokale initiativer til fælles varmeløsninger, energifællesskaber o.lign. Der er i 2022 afsat i alt 900.000 kroner, som kan bevilges til gode lokale initiativer. Puljemidler kan f.eks. bruges til eksterne energirådgivere, der kan screene og udvikle lokale skræddersyede løsninger, som nyder bred lokal opbakning. Læs evt. mere på: <https://www.lejre.dk/landsbypulje2022>

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at arbejdet med varmeplan 2022 for Lejre Kommune følger den godkendte tidsplan, samt vil kunne indfri aftalen mellem KL og regeringen.

Økonomi og finansiering

Kommunalbestyrelsen godkendte i maj 2022 en anlægsudgiftsbevilling på 200.000 kr. med tilhørende rådighedsbeløb i 2022 til at finansiere varmeplanarbejdet. Bevillingen blev finansieret af den i budget 2022 afsatte pulje til klima.

Bilag

Osted - Samfundsøkonomisk screening

Kirke Såby - Samfundsøkonomisk screening

Lejre - samfundsøkonomisk screening

Lejre Vest - samfundsøkonomisk screening

Punkt 6: EKL - Landsbypulje 2022: Behandling af ansøgninger

22-006253

Beslutning

Jens K. Jensen (V) rejste spørgsmål om sin habilitet. Udvalget erklærede Jens K. Jensen (V) for inhabil, og han deltog ikke i behandlingen af sagen.

Udvalget besluttede, at ansøger på nuværende tidspunkt ikke tildeles den ansøgte støtte. Udvalget besluttede endvidere, at administrationen kontakter ansøger og oplyser, at der overordnet ses positivt på ansøgningen, men at der er behov for et mere fyldestgørende ansøgningmateriale. Slutteligt besluttede udvalget, at administrationen til førstkommende møde udarbejder en model for, hvordan puljen kan administreres fremadrettet, så ansøgningerne opnår en ensartethed og en høj kvalitet.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede den 13. juni 2022 at afsætte en Landsbypulje på 900.000 kr. til initiativer og indsatser, der kan styrke den lokale og borgerdrevne udvikling med fokus på klima, bæredygtighed, natur og biodiversitet i kommunens 49 landsbyer og småbyer.

Landsbypuljen 2022 er åben for ansøgninger frem til den 20. november 2022, og udvalget behandler ansøgninger løbende.

I denne sag behandler udvalget indkomne ansøgninger.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at udvalget drøfter og beslutter, hvorvidt der skal tildeles støtte til indkomne ansøgninger.

Beslutningskompetence

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling

Sagsfremstilling

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede den 13. juni 2022, at Lejre Kommune i 2022 udbyder en Landsbypulje på 900.000 kr.

Målet med puljemidlerne er at styrke den lokale og borgerdrevne udvikling med fokus på klima, bæredygtighed, natur og biodiversitet i og omkring vores 49 landsbyer og småbyer.

Udvalget har besluttet, at særligt projekter med fokus på etablering af lokale og borgerdrevne energifællesskaber, samt projekter, der styrker landsbyers adgang til naturen, vil blive prioriteret.

[Se ansøgningmateriale samt kriterier og vilkår for Landsbypuljen 2022.](#)

Landsbypuljen 2022 er åben for ansøgninger frem til den 20. november 2022, og udvalget behandler ansøgninger løbende.

Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling besluttede på mødet den 13. juni 2022 følgende vilkår for støtte fra Landsbypuljen:

- Borgere, bylaug, foreninger og organisationer i Lejre Kommune kan søge
- Der kan maksimalt søges 100.000 kr. til et projekt
- Projekter skal have en almennyttig karakter, stærk lokal forankring, og de skal komme mange til gode - mindst 50 personer
- Projekter skal formidle aktivt, så borgere, lokalområder og landsbyer i Lejre

Kommune kan få gavn af viden og erfaringer. Større projekter skal senest i forbindelse med afslutning arrangere et møde, åbent for alle, hvor viden og erfaringer deles

- Puljemidler kan ikke anvendes til aflønning af ansøgere, men kan godt bruges til rådgivere, arkitekter eller andre med de nødvendige kompetencer
- Projekter skal være afsluttet inden 1 år fra tilsagnsdato, med mindre andet aftales

I vurdering og prioritering af ansøgninger vil Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling desuden lægge vægt på:

- at projekter kan gennemføres af ansøgere inden for gældende lovgivning og på en måde, der ikke afhænger af deltagelse fra den kommunale administration
- at der gennemføres projekter fordelt over hele Lejre Kommunes geografi

Behandling af ansøgninger

Der er modtaget 1 ansøgning:

Biltris Lokalenergi ansøger om støtte til etablering af lokalt fælles energianlæg med solceller og eventuelt vindmølle for Biltris og nærmeste omegn. Der søges om 100.000 kr. Pengene skal først og fremmest bruges til rådgivning og konsulentbistand for udarbejdelse af løsningen for området. Muligheden for etablering af fælles varmforsyning via termonet skal klarlægges, ligeledes med ekstern rådgivning.

Ansøgningen kan læses i fuld længde i bilag A. Administrationen har efter modtagelse af ansøgningen bedt ansøger om supplerende informationer omkring projektets budget, aktiviteter og tidsplan. Ansøger er i gang med at indhente disse informationer, se igangværende korrespondance i bilag B.

Såfremt ansøgningen imødekommes, resterer 800.000 kr. af Landsbypuljen 2022.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at den indkomne ansøgning falder inden for puljens tema omkring lokale varme- og energifællesskaber.

Økonomi og finansiering

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 28. marts 2022 at frigive en Landsbypulje på 1. mio. kr. i 2022 til at understøtte den lokale udvikling med fokus på landsbyudvikling, klima og erhverv.

Kommunalbestyrelsen besluttede desuden, at kompetencen til at uddele og fastsætte kriterier for puljen delegeres til Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling.

På møde den 4. april 2022 besluttede udvalget at afsætte 100.000 kr. til arrangementer under klimaugerne i 2022. Derefter resterer 900.000 kr. til uddeling i Landsbypuljen 2022.

Bilag

Bilag A_Landsbypulje 2022_Ansøgning fra Biltris Lokalenergi

Bilag B_Korrespondance med Sustain

Punkt 7: EKL - Grønt Campus i Lejre Kommune - beslutning vedr. grunde

22-006252

Beslutning

Ad. 1) - 2) Indstillingerne anbefales.

Ad. 3) Indstillingen anbefales.

Susanne Borup (F) tager forbehold for denne indstilling.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Resumé

Den 16. december 2021 modtog Lejre Kommune tilsagn til forprojektet Grønt Campus i Lejre Kommune fra Landdistriktpuljen på i alt 856.567 kr.

Den 28. marts 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at give indtægtsbevilling til projektet på baggrund af præsenteret projektbeskrivelse og tidsplan. Den 15. august 2022 blev udvalget præsenteret for status på projektets første fase - arbejdet med grunde.

I projektets næste faser skal der udarbejdes et konkret prospekt for Grønt Campus, der rummer forslag til arkitektur, analyse af de specifikke ungebehov og interesser, organisering, forretningsmodel og investorer, samt film til markedsføring. Et arbejde, der kræver, at rammer omkring grunde og overordnet koncept er lagt fast.

I denne sag skal det beslutes, hvilket koncept og hvilke grunde, der skal arbejdes videre med i forprojektet for Grønt Campus.

Indstilling

Direktionen indstiller:

1. at konceptet om to fysiske placeringer godkendes
2. at hvis to fysiske placeringer godkendes, så arbejdes der videre med Åsvejen og Øm Klostergård i de næste faser af projektet
3. at Åsvejen i Hvalsø reserveres til formålet t.o.m udgangen af 2023

Beslutningskompetence

Kommunalbestyrelsen

Sagsfremstilling

Den 16. december 2021 modtog Lejre Kommune et betinget tilsagn til forprojektet Grønt campus i Lejre kommune, på i alt 856.567 kr.

Den 28. marts 2022 besluttede Kommunalbestyrelsen at give indtægtsbevilling til projektet, på baggrund af projektbeskrivelse og tidsplan.

Projektansøgningen, der beskriver forprojektets indhold og forpligtigelser, kan læses i bilag A.

Forprojektet er et partnerskab med Roskilde Universitet, Region Sjælland og Gate 21. Partnerne skal i forprojektet undersøge muligheder og skabe rammer for opførelse af et Grønt Campus i Lejre Kommune, der skal indeholde:

- Studieboliger for unge på landet i Lejre Kommune

- Et levende videns- og innovationsmiljø med fokus på grøn omstilling i landdistrikter og udvikling af fremtidens bæredygtige landsbyliv
- Et grønt living lab, der fysisk og praktisk demonstrerer grøn omstilling i landsbyer og landdistrikter

Den godkendte tidsplan (se bilag B) for projektet er 1. februar 2022 - 31. august 2023. Projektet er inddelt i fire faser, godkendt af Kommunalbestyrelsen.

Første fase handler om at finde mulige lokationer for opførelse af studieboliger, samt afdække de unges behov. Dette regnes som projektets mest krævende fase, da mulighederne for at finde egnede grunde i Lejre kommune er begrænset. En endelig behovsafdækning hos de unge bør også først afsluttes, når en konkret grund foreligger. Denne fase er planlagt til at afsluttes ved udgangen af 2022.

For at komme videre med yderligere konkretiseringer, jf. forprojektets stramme tidsplan, er der behov for at fastlåse, hvilke lokationer der kan arbejdes videre med. Herefter starter arbejdet med yderligere involvering af de unge, samt at få afdækket de konkrete rammer og muligheder tilknyttet den/de valgte lokationer, herunder også de juridiske rammer, forretningsplan, og mulighed for sammenhængen mellem de valgte grunde.

Efter fastlæggelsen af lokationer involveres arkitekt og byggerådgiver med det formål at visualisere det endelige projektforsalg. Sidst vil arbejdet med dokumentation af processen, herunder en film, begynde. Denne skal kunne anvendes i et eventuelt videre arbejde med at tiltrække investorer.

Når forprojektet slutter efter august 2023, og et endelig forslag foreligger, skal en ny politisk beslutning træffes om, hvorvidt man ønsker at arbejde videre med forslaget. Dette forventes præsenteret for Kommunalbestyrelsen 3-4. kvartal 2023.

Status på projektet

Den 15. august 2022 blev Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal udvikling orienteret om status på arbejdet med grunde.

Siden opstart i februar 2022 har projektet gennemført en række aktiviteter, herunder:

- Udviklings- og arbejds møder med hhv. projekt- og styregruppe
- Analyser af mulige placeringer af Grønt Campus med vejledning fra ekstern konsulent
- Spørgeundersøgelser blandt unge, både kvalitativt og kvantitativt
- Kurset 'Geografi i praksis i Lejre Kommune' – 3 dages forløb med studerende fra RUC
- Diverse bilaterale møder med grundejere og interessenter

Arbejdet har indtil videre kortlagt et mulighedsrum af potentielle grunde, koncepter, og interessenter.

Koncept for Grønt Campus i Lejre Kommune

I projektets indledende fase har udgangspunktet været at finde én fysisk placering til Grønt Campus i Lejre Kommune. Afdækningen af mulige placeringer, jf. ovenfor, har dog givet anledning til drøftelse af muligheden for at arbejde med et koncept for Grønt Campus, der rummer to fysiske placeringer – et i nærheden af Lejre og et i Hvalsø.

Den fælles overliggende er et Grønt Campus, og med to placeringer er der mulighed for forskellig fokusering hhv. klimavenligt landbrug og fødevarer, og bæredygtig innovation og entreprenørskab med fokus på det klimavenlige byggeri. Dette giver mulighed for at understøtte en bredere diversitet i relation til ungemiljøerne i kommunen.

Fokus 1 (Lejre): Klimavenligt landbrug og fødevarerproduktion. Stedet retter sig særligt mod unge med interesse for klima, landbrug og bæredygtighed og uddannelsesretninger indenfor f.eks. klima, jordbrug, gartneri, geografi, landskabsarkitektur, mv.

Fokus 2 (Hvalsø): Klimavenligt byggeri, innovation og entreprenørskab. Stedet retter sig særligt mod unge med interesse for byggeri, håndværk, iværksætteri, design og uddannelsesretninger som f.eks. tømrer, bygningsdesign- og konstruktion, arkitektur, innovationsledelse, performancedesign, kunsthåndværk, mv.

Valg af grunde

I forprojektets første fase er identificeret tre mulige placeringer af et Grønt Campus i Lejre Kommune:

- **Øm Klostergaard (Øm):** Privat ejet. Ejer har tilkendegivet interesse i at opføre og drive

20-30 kompakte studieboliger i en længe på selve Klostergården (Se bygning B1,B2,B3 i bilag C), som en del af et partnerskab omkring Grønt Campus med mulighed for tilhørende aktiviteter. Der er tale om en klimavenlig genanvendelse og restaurering af en eksisterende bygningsmasse. Livet og aktiviteterne omkring Øm Klostergaard knytter sig til udvikling af fremtidens klimavenlige landbrug. Læs mere om Øm Klostergaard på hjemmesiden [Øm Klostergaard - Regenerere landbrugets natur \(omklostergaard.dk\)](http://omklostergaard.dk)

- **Hyllegaard Høje (Hvalsø):** Privat ejet. Ejer er interesseret i at samarbejde med mulige investorer og partnerskabet omkring Grønt Campus om opførelse af studieboliger på et af Hyllegaard Højes ledige byggefelt. Stedets fokus er at bygge, bo og leve bæredygtigt, og 'Naturhusene' er et delelement, der understøtter aktiviteter med fokus på det bæredygtige byggeri. Læs mere om Hyllegaard Høje på hjemmesiden [Hyllegaard Høje \(hyllegaardhoje.com\)](http://hyllegaardhoje.com)
- **Åsvejen 24-26 (Hvalsø):** Kommunen har købt de to matrikler til overtagelse i februar 2023. Pt. foreligger ingen aktuel plan for anvendelse af arealet. Den ene matrikel er ubebygget, mens der på den anden ligger en industrihal på 832 m². Stedet er stationsnært og rummer mulighed for, at de unge kan præge områdets indhold og form. Konceptmæssigt inviterer stedet til at fokusere på fremtidens bæredygtige innovation og entreprenørskab, herunder håndværk og byggeri. De to matrikler har volumen nok til at opføre både små studieboliger og faciliteter til lokalt fællesskab og vidensmiljø, fx i form af værksteder, hvor den eksisterende hal kan spille en rolle. Støj fra jernbanen kan udgøre et problem i forhold til at skabe et klassisk attraktivt bomiljø, men kan omvendt være en 'fordel', når det gælder et levende ungemiljø med plads til aktiviteter.

Se uddybende om de tre grunde, herunder fordele og ulemper, i bilag C. Planafdelingens vurdering af mulighederne for et Grønt Campus på de fire ovennævnte placeringer er samlet i bilag D.

Argumenter for et Grønt Campus med to fysiske lokationer er blandt andet følgende:

- Ejer af Øm Klostergaard har tilkendeligt interesse for at opføre og drifte 20-30 studieboliger koblet til udviklingen af fremtidens klimavenlige landbrug, såfremt de bliver en del af fælles organisering omkring Grønt Campus med tilhørende aktivitetsplatform. Dette forslag udgør et betydeligt potentiale i forhold til succeskriterierne i Grønt Campus-projektet, og kan lade sig gøre, uden at kommunen eller andre parter indtræder som byg- og driftsherre.
- 20 og maksimalt 30 kompakte studieboliger på Øm Klostergaard er lige på grænsen til, hvad der vurderes at skulle til for at opbygge et levende ungemiljø i Lejre Kommune.
- Et Grønt Campus med base fx i Øm og Hvalsø, hvor der både er fokus på fremtidens klimavenlige landbrug og innovation og entreprenørskab vil bedre kunne opnå den kritiske masse, som levende ungemiljø kræver samt bredere lokal forankring i Lejre Kommune.
- Hvalsø har brug for levende ungemiljøer med tilhørende aktiviteter.
- Et studie- og vidensmiljø med fokus på udvikling af fremtidens grønne innovation og entreprenørskab i Hvalsø kan medvirke til at understøtte, udvikle og profilere Lejre Kommunes mange erhvervsdrivende med stærke koblinger til erhvervsuddannelser i den regionale geografi.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at et koncept for Grønt Campus med to fysiske placeringer af studieboliger - et i Lejre (Øm klostergård) og et i Hvalsø (Åsvejen) - vil være et godt udgangspunkt for det videre arbejde med forprojektet.

Administrationen vurderer, at der er mulighed for at skabe et levende ungemiljø i Hvalsø, og at det er lettest at realisere på Åsvejen 24-26, der er kommunalt ejet. Gennem et aktivt ejerskab kan Lejre Kommune medvirke til at skabe de rammevilkår for både studieboliger og tilhørende aktiviteter, som efterspørges af både unge samt projektets øvrige interessenter, investorer, lokale samarbejdspartnere som fx Naturhusene mv.

Administrationen vurderer også, at Åsvejen 24-26 i højere grad er attraktiv som ramme for et levende, aktivt og byggende ungemiljø, hvor støjen fra banen og Åsvejen er lettere at leve med sammenlignet med klassiske familie- eller ældreboliger.

Administrationen vurderer, at der er en række potentialer i at medvirke til at skabe et campus- og vidensmiljø på Øm Klostergård, som en del af et Grønt Campus. Arkæa der står bag udviklingen af gården og de 100 hektar landbrug, der skal drives regenerativt, har lagt op til interessante forskningsprojekter om fremtidens fødevarer, og de har planer om

bl.a. at etablere restaurant og fælleshus ('hertet') med plads til events, foredrag osv. Det har en oplagt synergi med andre aktører i området.

Det er en klar fordel, at en videre udvikling af denne lokation som et sted for studieboliger, som udgangspunkt vil være omkostningsfrit for Lejre Kommune. I projektets kommende faser vil der så arbejdes på, hvilke samarbejdsmuligheder og synergier der vil kunne være mellem de to steder, og således også Lejre Kommunes andel i dette.

Administrationen vurderer supplerende, at det også er muligt at arbejde videre med placeringen på Hyllegaard Høje i Hvalsø, men at markedsprisen for et af de ledige byggefelt er høj og i konkurrence med attraktive familieboliger i området. Et projekt der, vil derfor kræve tilsvarende høje lejeindtægter fra unge og andre brugere, som alt andet lige gør projektet sværere at realisere på markedsvilkår.

Administrationen gør opmærksom på, at der på nuværende tidspunkt ikke er truffet en formel beslutning om anvendelsen af Åsvejen 24-26. Administrationen er vidende om, at der i samarbejde med Argo også har været arbejdet på mulighederne for udvidelse af genbrugspladsen i Torkilstrup, hvilket ville medføre behov for en flytning af materielgården i Torkilstrup. Her ville Åsvejen 24-26 kunne anvendes til formålet. Der gøres dog opmærksom på, at dette formål på nuværende tidspunkt ikke er i overensstemmelse med den nye retning i Kommuneplan 2024, hvor arealet er udlagt som boligområde.

Ved et ønske om yderligere drøftelser af de muligheder, der foreligger på Åsvejen 24-26, inden en beslutning træffes, skal der yderligere gøres opmærksom på, at den godkendte tidsplan med slut august 2023, og efterfølgende behandling i Kommunalbestyrelsen, ikke kan overholdes.

Hvis der ikke træffes beslutning til mødet i september, vil der skulle ansøges Erhvervsstyrelsen om en forlængelse af projektet. Dette har en forventet behandlingstid på ca. 3 måneder fra indsendt anmodning om udsættelse.

Økonomi og finansiering

Sagen har ikke direkte økonomiske implikationer i nuværende projektperiode. Som en del af forprojektets sidste faser skal mulige forretningsmodeller udvikles. Dette arbejde starter i efteråret 2022, og skal ligge klart som en del af forprojektets leverancer med forventet resultat august 2023.

Bilag

BILAG A _ Grønt Campus_tekststudgave_ansøgning.pdf

BILAG B _ Tidsplan og organisering.pdf

BILAG C _ Grønt Campus Lejre - Præsentation 29.06.2022.pptx

Bilag D _ Planmæssig vurdering af grunde

Punkt 8: EKL - Eventuelt

Beslutning

Intet under dette punkt.

Afbud:

Grethe Saabye (C)

Punkt 9: EKL - Godkendelse af referat